

POLITICAL SCIENCE

રાજનીતિ વિજ્ઞાન

(317-G)

Time : 3 Hours]

સમય : ૩ કલાક]

[Maximum Marks : 100

[અધિકતમ ગુણ : 100

- Note :**
- This Question Paper consists of **two** Sections, viz., 'A' and 'B'.
 - All** questions from Section 'A' are **Compulsory**.
 - Section 'B' has two options. Candidates are required to attempt questions from one option only.
 - Marks for each question are indicated against it.

- નોંધ :**
- આ પ્રશ્નપત્રમાં બે વિભાગ જેમ કે 'A' અને 'B' છે.
 - વિભાગ 'A' ના બધા જ પ્રશ્નો અનિવાર્ય છે.
 - વિભાગ 'B' માં બે વિકલ્પો છે. પરીક્ષાર્થી માત્ર એક વિકલ્પમાંથી પ્રશ્નોના જવાબ આપવાના છે.
 - પ્રશ્નની સામે તેના ગુણ આપેલા છે.

SECTION - A / વિભાગ - A

- Give any two definitions of Political Science. 1+1=2
રાજનીતિ વિજ્ઞાનની કોઈપણ બે વ્યાખ્યાઓ આપો.
- Define Liberalism. 2
ઉદારવાદને પરિભાષિત કરો.
- Explain Parliamentary form of Government. 2
સરકારનું સંસદીય સ્વરૂપ સમજાવો.
- What do you mean by Universal Adult Franchise ? 2
સાર્વત્રિક પુખ્ત વય મતાધિકારથી તમે શું સમજો છો ?

5. Mention any two qualifications to become Governor of a state. 1+1=2
રાજ્યના ગવર્નર માટે જરૂરી ગમે તે બે લાયકાતોનો ઉલ્લેખ કરો.
6. Who appoints the Chief Justice of India ? 2
ભારતના મુખ્ય ન્યાયાધીશની નિમણૂક કોણ કરે છે ?
7. What do you mean by simple majority system ? 2
સરળ બહુમતી પ્રણાલીથી તમે શું સમજો છો ?
8. Mention any two environmental problems. 2
ગમે તે બે પર્યાવરણીય સમસ્યાઓનો ઉલ્લેખ કરો.
9. Point out any two guiding principles of Panchsheel. 1+1=2
પંચશીલના કોઈપણ બે માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતો દર્શાવો.
10. Explain any five distinctions between state and other associations. 5
રાજ્ય અને અન્ય સંસ્થાઓ (સંગઠનો) વચ્ચેના કોઈપણ પાંચ તફાવતો સમજાવો.
11. By whom is the Prime Minister of India appointed ? Explain any three functions of Prime Minister. 2+3=5
ભારતના વડાપ્રધાનની ચુંટણી કોણ કરે છે ? વડાપ્રધાનના કોઈપણ ત્રણ કાર્યો વર્ણવો.
12. What are the qualifications of the Supreme Court Judge ? And what is the maximum tenure of the Judge of Supreme Court ? How can they be removed from the post ? 2+1+2=5
સુપ્રીમ કોર્ટના જજ (સર્વોચ્ચ અદાલતના ન્યાયાધીશ) માટેની લાયકાતો શી છે ? અને સર્વોચ્ચ અદાલતના ન્યાયાધીશનું મહત્તમ કેટલું હોય છે ? તેમના હોદાને કેવી રીતે રદ (ઠૂર) કરી શકાય છે ?
13. Explain any five legislative functions of a state Governor. 5
રાજ્યપાલના કોઈપણ પાંચ કાયદાકીય કાર્યોનું વર્ણન કરો.
14. Explain the role of caste in Indian Politics. 5
ભારતીય સમાજ વ્યવસ્થામાં જ્ઞાતિની ભૂમિકાને સમજાવો.
15. Explain the five causes for growth of a regionalism in India. 5
ભારતમાં પ્રદેશવાદની વૃદ્ધિના કોઈપણ પાંચ કારણો વર્ણવો.

16. Discuss the relevance of Non - alignment movement in Post Cold War Period. 5
શીતયુદ્ધ પછીના સમયગાળામાં બિનજોડાણવાદ ચળવલનો સુસંગતતા વિશે ચર્ચા કરો.

17. What is the meaning of Nation ? Discuss the distinction between Nation and Nationality. 3+5=8
રાષ્ટ્ર એટલે શું ? રાષ્ટ્ર અને રાષ્ટ્રીયતા વચ્ચેના અંતરને સમજાવો.

OR / અથવા

Briefly explain the main elements of state. 8
રાજ્યના મુખ્ય ઘટકોને ટૂંકમાં વર્ણવો.

18. "Indian Constitution is unitary in spirit" Explain. 8
"ભારતીય બંધારણ સમવાય એકતંત્રી છે". સ્પષ્ટ કરો.

OR / અથવા

Explain the safeguards of fundamental rights of citizens under "Right to Constitutional Remedies". 8
"બંધારણીય ઈલાજોનો હક્ક" હેઠળ નાગરિકોના મૂળભૂત અધિકારોના સલામતીને સમજાવો.

19. Who appoints the Election Commission of India ? Explain any six functions of the Election Commission. 2+6=8
ભારતીય ચૂંટણી પંચને નિમણૂક કોણ કરે છે ? ચૂંટણી પંચના કોઈપણ છઃ કાર્યોની ચર્ચા કરો.

OR / અથવા

What is meant by Gandhism ? Explain the role of Gandhiji as the critic of western civilization. 3+5=8
ગાંધીવાદ એટલે શું ? પશ્ચિમી સભ્યતાના આલોચક રૂપે ગાંધીજીની ભૂમિકાને સમજાવો.

20. Briefly explain the agencies of formation of public opinion. 8
જાહેર લોકમતની રચનાની એજેન્સીઓને ટૂંકમાં વર્ણવો.

OR / અથવા

What are Human Rights ? Explain six features of Human Rights. 2+6=8
માનવ હકો શું છે ? માનવ હકોની છઃ લાક્ષણિકતાઓનું વર્ણન કરો.

SECTION - B / વિભાગ - B

OPTION - I / વિકલ્પ - I

(World Order and United Nations) / (વિશ્વ વ્યવસ્થા અને સંયુક્ત રાષ્ટ્રો)

21. Name any two victorious countries in the second world war. 2
દ્વિતીય વિશ્વયુદ્ધમાં વિજયી ગમે તે બે દેશોના નામ લખો.
22. Discuss any five negative effects of globalization. 5
વૈશ્વીકરણના ગમે તે પાંચ નકારાત્મક (ખરાબ) પ્રભાવો વિશે ચર્ચા કરો.
23. Describe the major initiatives of United Nations for the economic and social development activities. 4+4=8
આર્થિક અને સામાજિક વિકાસને વધારવા માટે સંયુક્ત રાષ્ટ્રની મુખ્ય પહેલ શું છે ?

OR / અથવા

- What is the role of United Nations in the decolonization effort ? 8
સંસ્થાનવાદની સમાપ્તિમાં સંયુક્ત રાષ્ટ્રની ભૂમિકા વિશે ચર્ચા કરો.

OPTION - II / વિકલ્પ - II

(Administrative System in India) / (ભારતમાં વહીવટી વ્યવસ્થા)

21. Mention any two functions of Union Public Service Commission. 1+1=2
સંઘ જાહેર સેવા પંચના ગમે તે બે કાર્યો ઉલ્લેખિત કરો.
22. Explain any five functions of Cabinet Secretariat. 1x5=5
મંત્રીમંડળ સચિવાલયના ગમે તે પાંચ કાર્યો વર્ણવો.
23. Explain the meaning of committed bureaucracy. Explain main characteristics of bureaucracy. 2+6=8
પ્રતિબદ્ધ અમલદારશાહીના અર્થને સમજાવો. અમલદારશાહીના મુખ્ય લક્ષણો શું છે ?

OR / અથવા

- What are the various instruments of Redressal of public grievances ? 8
લોક ફરિયાદમાં વિવિધ નિવારણ ઉપકરણો કયા-કયા છે ?

- o O o -

